

Dosarul nr.3ra-251/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M.Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, A.Pahopol, A.Bostan)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul de Protecție și Pază de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Natalia Odobescu împotriva Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea achitării indemnizației pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului,

împotriva deciziei din 5 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul de Protecție și Pază de Stat și a fost menținută hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 noiembrie 2018 Natalia Odobescu a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea achitării indemnizației pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 3 iunie 2011 a încheiat căsătoria cu soțul Constantin Odobescu, care activează în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, iar din viață comună la 15 mai 2018 în familie s-a născut fiica Elina Odobescu.

Din considerentul că se află la întreținerea soțului, s-a adresat către pârât în vederea achitării indemnizației de maternitate, cerință care a fost satisfăcută de ultimul.

În aceleași circumstanțe și temeuri s-a adresat către pârât cu cerința de a achita indemnizația pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3

ani, însă prin răspunsul nr. 2/1817 din 9 noiembrie 2018 a fost informată că urmează să se adreseze la Casa Teritorială de Asigurări Sociale în acest sens.

În opinia sa, răspunsul enunțat contravine prevederilor art. 124 alin. (1) și (2) din Codul muncii, art. 18 alin. (1) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, art. 40 alin. (8) din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Natalia Odobescu a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 2/1817 din 9 noiembrie 2018; obligarea Serviciului de Protecție și Pază de Stat să-i achite indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului Elina Odobescu de la naștere până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din venitul mediu lunar realizat de soțul Odobescu Constantin și încasarea din contul Serviciului de Protecție și Pază de Stat în beneficiul său a sumei de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Odobescu a fost admisă, fiind recunoscut ilegal refuzul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 2/1817 din 9 noiembrie 2018. A fost obligat Serviciul de Protecție și Pază de Stat să-i achite Nataliei Odobescu indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului Elina Odobescu, născută la 15 mai 2018 până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din baza de calcul stabilită la art. 7 din Legea nr. 289 din 22.07.2004, ca persoană aflată la întreținerea soțului Constantin Odobescu. A fost încasat din contul Serviciului de Protecție și Pază de Stat în beneficiul Nataliei Odobescu suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest cerințele ce excedă suma încasată au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 5 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Serviciul de Protecție și Pază de Stat și a fost menținută hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În consolidarea concluziei enunțate, instanța de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a concluzionat despre ilegalitatea refuzului Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 2/1817 din 9 noiembrie 2018 și a obligat Serviciul de Protecție și Pază de Stat să-i achite reclamantei Natalia Odobescu indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului Elina Odobescu, născută la 15 mai 2018 până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din baza de calcul stabilită la art. 7 din Legea nr. 289 din 22.07.2004, ca persoană aflată la întreținerea soțului Constantin Odobescu.

Aceasta deoarece, după cum denotă materialul probatoriu administrat, la data survenirii cazului asigurat, reclamanta Natalia Odobescu nu era încadrată în câmpul muncii, aceasta aflându-se la întreținerea soțului său Constantin Odobescu, care activează în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul părții apelante precum că art. 40 alin. (8) din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (modificat prin Legea nr.184 din

26.07.2018, în vigoare din 01.01.2019), stabilește că, concediul de maternitate, inclusiv pentru soția ofițerului de protecție aflată la întreținerea acestuia, concediul medical, concediul paternal, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de pînă la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 18 ani care suferă de o maladie oncologică sau cu dizabilitate pentru afecțiuni intercurente se acordă ofițerului de protecție conform dispozițiilor generale, care stabilesc că indemnizația se achită din sistemul public de asigurări sociale, or, reclamanta s-a adresat cu cererea prealabilă la 10 octombrie 2018, pînă a intra în vigoare modificările art. 40 alin. (8) din legea menționată.

Respectiv, în cazul persoanelor aflate la întreținerea soțului, anume angajatorul este obligat să achite indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a respins ca neîntemeiat și argumentul părții apelante precum că, intimata este în drept de a solicita stabilirea și achitarea indemnizației pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului de la Casa Națională de Asigurări Sociale, or, cadrul legal pune anume în seama angajatorului achitarea acesteia, ținând cont de faptul că în speță intimata nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea salariatului Constantin Odobescu, angajat al Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Prin urmare, prin acțiunile ilegale ale pârâtului/apelant - Serviciul de Protecție și Pază de Stat – exprimate prin refuzul de a calcula și achita reclamantei/intimate indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului de la locul de muncă al soțului – ultimul a atentat direct la dreptul reclamantei la un trai decent și la bunăstarea familiei acesteia, situație ce vine în contradicție cu garanțiile acordate prin prisma art. 46 din Constituția Republicii Moldova, ceea ce în consecință ar putea fi apreciat ca o atentare la drepturile protejate și garantate prin prisma art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, cât și a art. 1 al Protocolului adițional al Convenției, în coroborare cu art. 14 al Convenției.

Cu referire la normele enunțate, cât și prin prisma reglementărilor expuse care de asemenea stabilesc modul de calculare și de plată a indemnizației solicitate de reclamantă, Serviciul de Protecție și Pază de Stat era obligat să stabilească, să calculeze și să achite reclamantei indemnizația pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului în condițiile prevăzute de legislația muncii și Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale în vigoare la momentul adresării cu cererea prealabilă.

Or, potrivit cadrului normativ incident cauzei, la caz, nu se atestă existența temeiurilor de refuz privind achitarea indemnizației pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului reclamantei și nici o interdicție stabilită prin Lege care să prevadă careva condiții sau cerințe speciale de acordare a acesteia, în Lege fiind stipulat în mod expres persoanele care au dreptul de a beneficia de aceste indemnizații, motiv pentru care acțiunea corect a fost admisă de către prima instanță.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a deciziei din 5 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 18 decembrie 2019 Serviciul de Protecție și Pază de Stat le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că nu este de acord cu poziția instanțelor de judecată, deoarece atât prima instanță cât și Curtea de Apel Chișinău nu au aplicat corect prevederile art. 40 alin. (8) din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (modificat prin Legea nr.184 din 26.07.2018, în vigoare din 01.01.2019), care stabilește că, concediul de maternitate, inclusiv pentru soția ofițerului de protecție aflată la întreținerea acestuia, concediul medical, concediul paternal, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrstă de 3 ani, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de pînă la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 18 ani care suferă de o maladie oncologică sau cu dizabilitate pentru afecțiuni intercurente se acordă ofițerului de protecție conform dispozițiilor generale, care stabilesc că indemnizația se achită din sistemul public de asigurări sociale, și în consecință greșit au admis acțiunea.

Or, conform modificărilor din lege, intimata este în drept de a solicita stabilirea și achitarea indemnizației pentru concediul parțial plătit de îngrijire a copilului de la Casa Națională de Asigurări Sociale și nu de la angajator după cum greșit au constatat instanțele de judecată.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii.

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, intimata Natalia Odobescu nu a depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în cererea de recurs declarată de Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod,

conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 18 decembrie 2019 de Serviciul de Protecție și Pază de Stat (f.d.103) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 5 noiembrie 2019 (f.d.84) și recepționată de către recurent la 11 decembrie 2019 (f.d.102).

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Serviciul de Protecție și Pază de Stat în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Serviciul de Protecție și Pază de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Serviciul de Protecție și Pază de Stat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan